

1710. aasta katku ohvrid Tallinnas

Triin Parts

Novembris 1710 asus Tallinna raad pärast Eesti ala allutamist Venemaale Eestimaa kubermangu kindralkuberneriks nimetatud Rudolph Felix Baueri ülesandel tegema kokkuvõtteid katkuohvrite kohta Tallinna all-linnas. Koostati augustist novembrini katku surnud inimeste nimekirjad linnaosade kaupa, maja-maja haaval.¹ Muu hulgas on koostatud ka kokkuvõtlik tabel Rannavärava kvartalis, Turu kvartalis, Viru värava kvartalis ja Harju värava kvartalis surnud inimeste arvu kohta – „sel määral kui seda kindlaks teha sai”.² Tabeli esimeses pooles on andmed kodanike ja nende perekonnaliikmete ning teenijate kohta, teises osas ajutiselt majades viibinud isikute, sh. ka neisse majutatud sõjaväelaste kohta (*Einquartierte*). Ilmselt hõlmab ajutiste

elanike grupp (*Einlogierte*) ka maalt katku eest linna pagenud majulisi. Mõlemas jaotuses on eraldi välja toodud surnud meeste, naiste, laste ja teenijarahva hulk. Kokkuvõtte põhjal suri neljas linnaosas katku kokku 5687 inimest.

1708. aastast pärinevate andmete põhjal on teada, et Tallinnas elas tol ajal umbes 10 000 inimest, siselinnas 5122 ja eeslinnas 4679.³ 1710. aastal oli suur osa eeslinnast enne venelaste piiramise algust hävitatud ja inimesed olid liikunud linnamüüri kaitsvasse varju, mistõttu täpset ülevaadet linnaelanike arvust piiramise alguses ei ole. Sellest hoolimata on tabelis esitatud arvud küllalt kõnekad, väljendades inimkaotuste ulatust kui üht peamistest põhjustest linna loovutamiseks.

Triin Parts

(1972)

Lõpetanud Tartu Ülikooli ajaloolasena 1998. aastal, samas kaitsnud magistrikraadi 2007. Töötab Tallinna Linnaarhiivis. Peamised uurimisvaldkonnad: rootsiaegne Tallinn ja 17. sajandi vene ajalugu.

¹ *Spezifikation und Zahlenangabe der an der Pest 1710 in den 4 Stadtquartieren Revels Gestorbenen und am Leben Gebliebenen* (1710. aastal neljas Tallinna all-linna kvartalis surnud ja ellu jäänud isikute nimekirjad). TLA, f. 230 (Tallinna magistraat), n. 1, s. BK 15 II–III.

² Samas, l. 14.

³ Stefan Hartmann. *Reval im Nordischen Krieg. Quellen und Studien zur baltischen Geschichte*, Band 1, Bonn, 1973, lk. 69–72.

14

1710

Seinale Anno 1710.

Einfolgt der hochw. Excellenz Herr General
Flecken: Bauer Eigenen, ist in dieser Stadt inquiri-
ret worden, die Mangel der jungen Karolinen,
welche diese Zeit, namlich den August d. 1710.
vember an der Contagion gestorben, und bestanden
so viele mehr, gleichzeit einfolgt, Pönn, Solgend
Summa

	Dergethelt Handt und das Gefund				Einlogiert und Einquartiert				Summa
	Manne	weiblich	Kinden	Einlogiert und Gefund	Manne	weiblich	Kinden	Einlogiert und Gefund	
Stadt Pforten Quartier ...	87	103	190	168	60	77	81	271	1037.
Markt Quartier ...	92	91	265	267	62	63	126	193	1159.
Stadt Pforten Quartier ...	101	81	276	317	88	78	178	773	1892.
Schmiede Pfort Quartier ...	145	252	295	579	45	49	82	152	1599.
	425	527	1026	1331	255	267	467	1389	5687.

8,1